

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/7/2025
Identifikačné číslo spisu: 7121204336
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7121204336.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne V. narodenej E., zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Fabiánom, Košice, Štúrova 20, proti žalovanému O., narodenému E. zastúpenému advokátkou JUDr. Jolanou Fuchsovou, Košice, Štúrova 20, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 38C/22/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. júna 2024 sp. zn. 5Co/108/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (v súčasnosti Mestský súd Košice) (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 07. februára 2023 č. k. 38C/22/2021-134 žalobu zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou bytu č. X na X. posch., vchod E., nachádzajúcim sa v bytovom dome súp. č. Q. stojaceho na parcelách registra C č. 3605/1 a 3605/2 na ulici U. v W., s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach o veľkosti 959/100000 k celku, zapísaného na LV č. XXXX k. ú. B. F. (ďalej aj predmetný byt).

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa zmluvou o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podpísanej dňa 11. 7. 2017 previedla na žalovaného vlastnícke právo. Zmluvné strany sa súčasne dohodou podľa čl. 6 obsiahnutou v tejto zmluve dohodli na zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve doživotného užívania predmetu prevodu v plnom rozsahu v prospech žalobkyne ako predávajúcej. Ide teda o kombinovanú zmluvu dvoch typov zmlúv, kúpnej a o zriadení vecného bremena, čo ale zákon nevylučuje. Z dôvodu zistených nedostatkov v obsahu zmluvy správny orgán rozhodujúci o vklade vlastníctva dňa 14. 8. 2017 prerušil vkladové konanie na 30 dní a súčasne vyzval kupujúceho na odstránenie konkrétne vymenovaných nedostatkov predmetnej zmluvy, návrhu na vklad a na zaplatenie správneho poplatku za návrh. Ako nesporne mal tiež za preukázané, že na podnet katastra na vykonanie opravy textu zmluvy, zmluvné strany dňa 13. 9. 2017 podpísali dodatok č. 1 k zmluve, na ktorom podpisy overili na matrike Miestneho úradu mestskej časti W.. Z listiny Dodatok č. 1 zo dňa 13.

9. 2017 k Zmluve o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017 tiež nesporne vyplýva skutočnosť, že na konci textu dodatku, pod podpismi zmluvných strán, je rukou napísaná poznámka v znení: „znak-hviezdička“ „zastavané pozemky nie sú predmetom prevodu vlastníckeho práva“ „podpis“ predávajúcej. Súd sa zaoberal tvrdeným dôvodom, pre ktorý podľa žalobkyne kúpnopredajná zmluva v znení jej dodatku má predstavovať simulovaný právny úkon, ktorým je zastretý iný právny úkon - darovacia zmluva z dôvodu, že kúpna zmluva nezodpovedala vôli zmluvných strán, čomu mala nasvedčovať aj dohodnutá kúpna cena 1 euro a rozpor zmluvy s § 39 OZ z dôvodu, že dohodnutá kúpna cena sa prieči dobrým mravom, a ani s touto argumentáciou sa nestotožnil. V rámci dokazovania v tomto spore sa nepreukázalo tvrdenie žalobkyne, že v zmluve o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, v znení dodatku č. 1, išlo len o simulovaný právny úkon, ktorý by nezodpovedal skutočnej vôli zmluvných strán uzavrieť túto, ale inú zmluvu. Zo žiadneho listinného, ale ani z iného dôkazu nevyplývalo, že by žalovaný mal alebo mohol vedieť o tom, že skutočná vôľa žalobkyne ako predávajúcej, a jeho, ako kupujúceho, mala byť uzavrieť darovaciu, príp. zaopatrovaciu zmluvu. Nepreukázalo sa, že by bola vôľa žalobkyne a žalovaného v čase uzatvárania zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, v znení dodatku č. 1, len simulovaná (predstieraná), žiaden dôkaz nepreukázal, že žalobkyňa oznámila žalovanému, že by mali uzavrieť túto zmluvu len „naoko“. Nepreukázal sa žiaden vedomý rozpor medzi skutočnou vôľou zmluvných strán v čase uzatvárania zmluvy s ich písomným prejavom v podobe zmluvy. Nepreukázalo sa, aby zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, v znení dodatku č. 1 trpela vadami vôle zo strany žalobkyne a žalovaného, pretože ich vôľa bola vyjadrená slobodne a vážne. Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, v znení dodatku č. 1, netrpí ani vadami prejavu vôle zmluvných strán, pretože prejav vôle žalobkyne a žalovaného v zmluve je urobený určite a zrozumiteľne. Toto stanovisko súd vyvodil z listinných dôkazov - Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, v znení Dodatku č. 1, ako aj z ďalších dôkazov (svedecké a účastnícke výpovede). Z vykonaného dokazovania a z toho, čo súd v rámci dokazovania zistil, súd preto nemohol konštatovať, že by účastníci zmluvy označenej ako zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017 vrátane jej dodatku č. 1 a opravy iba predstierali uzatvorenie kúpnej zmluvy, a že v skutočnosti mali vôľu uzavrieť darovaciu zmluvu. O neplatnosti zmluvy pre nedostatok vážnosti vôle strán spočívajúcej v simulácii možno uvažovať len v prípade, že vôľu uzavrieť daný typ zmluvy nemá ani jedna zmluvná strana. Pokiaľ jedna strana chce zmluvu uzavrieť a byť jej obsahom viazaná, zatiaľ čo druhá strana koná „naoko“ bez toho, aby to druhej strane muselo byť zrejmé, ide u strany konajúcej „nevážne“ len o mentálnu rezerváciu, ktorá nemôže mať vplyv na platnosť právneho úkonu. V danom prípade žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno na skutočnosť, že obe zmluvné strany, tak žalobkyňa, ako aj žalovaný, mali v deň odpisu zmluvy zrejmú vedomosť o tom, k čomu „skutočne“ by podľa tvrdenia žalobkyne, mali smerovať ich prejavy vôle na zmluve, a tiež z akého dôvodu tieto zmluvné prejavy robia. Preto súd dospel k záveru, že tvrdenie žalobkyne, že zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, vrátane dodatku č. 1 je simulovaným právnym úkonom, je nepreukázané, na základe čoho, je žaloba z tohto dôvodu nedôvodná. K tvrdeniu žalobkyne o tom, že disimulovaným právnym úkonom mala byť darovacia zmluva súd uviedol, že základná črta darovacej zmluvy sa prejavuje v tom, že darca za poskytnutý dar nedostáva žiadnu majetkovú protihodnotu a pre darovaciu zmluvu je tiež charakteristická zásada dobrovoľnosti - poskytnutie daru nie je plnením právnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona alebo zo zmluvy. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, vrátane dodatku č. 1 uzavretá medzi stranami sporu nemá náležitosti iného právneho úkonu, ktorý by mohol byť platný, napríklad zmluvy darovacej a to pre nedostatok podstatných obsahových náležitostí, preto sa na ňu nemožno odvolať. Ak subjekty uzavierajú zastieranú darovaciu zmluvu ohľadom nehnuteľnosti, tak skutočnosť, že ide o darovanie, musí byť vyjadrená v písomnej forme; inak darovacia zmluva nevznikne. Z uvedeného možno vyvodiť, že ak by hypoteticky strany sporu uzavreli simulovanú písomnú kúpnu zmluvu v podobe zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, vrátane dodatku č. 1, ktorou by boli chceli zastierať darovaciu zmluvu, tak by táto darovacia zmluva nebola aj tak platná, pretože z jej znenia nevyplýva, že išlo o akt darovania, čo je podstatná náležitosť darovacej zmluvy, ktorá musí v písomnej podobe existovať bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o zastieraný právny úkon. A keďže táto náležitosť v tvrdenom disimulovanom právnym úkone absentuje, tak nemôže ísť o platnú darovaciu

zmluvu. Okrem tohto nedostatku, o darovaciu zmluvu podľa ust. § 628 ods. 1 a § 628 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže ísť ani preto, že darovacia zmluva je bezodplatná, pričom v Zmluve o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 7. 2017, v znení dodatku č. 1 z 13. 9. 2017 je zmluvnými stranami dohodnutá odplata za prevod vlastníckeho práva. Výška odplaty v tomto prípade nerozhoduje. Ďalej k tvrdeniu žalobkyne, že predmetná zmluva má byť neplatná z dôvodu, že žalovaný jej dohodnutú kúpnu cenu 1 euro nezaplatil, súd uviedol, že nezaplatenie kúpnej ceny nespôsobuje neplatnosť kúpnej zmluvy, ale iba vznik nároku na vymożenie kúpnej ceny. Súd sa vysporiadal tiež s argumentáciou žalobkyne o tom, že dohodnutá kúpna cena 1 euro sa priedi dobrým mravom, keď uviedol, že tvrdenie o tom, že 1 euro ako kúpna cena nezodpovedá hodnote prevádzanej nehnuteľnosti, je v rámci realitného trhu reálne a akceptovateľné, avšak bezvýznamné pri posúdení platnosti predmetného právneho úkonu, nakoľko všetky podmienky zmluvného prevodu nastolila žalobkyňa a žalovaný na ich tvorbu nemal žiaden vplyv. Preto, ak sa zmluvné strany dohodli na príliš nízkej kúpnej cene, táto samotná skutočnosť neplatnosť predmetnej zmluvy nespôsobuje, pretože je výsledkom slobodnej vôle zmluvných strán. Pokiaľ uzavretie kúpnej zmluvy bolo výsledkom dohody jej účastníkov, samo dojednanie kúpnej ceny v takejto výške nie je v rozpore s dobrými mravmi, nemá spoločenský neakceptovateľný cieľ, ani dôsledky, ktoré by boli v kolízii s dobrými mravmi.

1.2. O trovách rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal, pretože strany sporu si nárok na náhradu trov konania neuplatnili.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne, rozsudkom z 13. júna 2024 sp. zn. 5Co/108/2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí dôvodil, že odvolateľke sa nepodarilo spochybniť vôľu zmluvných strán uzatvoriť kúpnopredajnú zmluvu, pretože akýkoľvek bol pôvodný zámer žalobkyne v súvislosti s dispozíciou svojho majetku, v konečnom dôsledku žalobkyňa pristúpila k prevodu bytu na svojho vnuka - žalovaného uzatvorením kúpnopredajnej zmluvy, pretože ak aj pôvodne uvažovala o darovaní bytu, pôvodne dokonca matke žalovaného, neskôr zmenila tento zámer a rozhodla sa previesť byt na svojho najobľúbenejšieho vnuka a na radu známej tak neučinila darovaním, ale predajom, lebo to malo byť výhodnejšie. Výsledkom bolo uzatvorenie kúpnopredajnej zmluvy, na základe ktorej sa žalovaný stal ešte v roku 2017 vlastníkom predmetného bytu. Žalobkyňa až v roku 2021 podaním predmetnej žaloby začala spochybňovať z rôznych dôvodov neplatnosť zmluvy a jej dodatku a začala o. i. tvrdiť, že skutočnou vôľou zmluvných strán bolo darovanie bytu, pričom dôvod, prečo k uvedenému pristúpila, je zrejmý zo samotného odvolania, v ktorom uviedla, že žalovaný ju už tretí rok ignoruje, nestará sa o ňu, neposkytuje jej nevyhnutnú pomoc, preto chce zrušiť predmetný právny úkon darovania a domáha sa určenia vlastníckeho práva k bytu. Okolnosť, že odvolateľka, podľa jej slov, jasne vo svojej výpovedi uviedla, že jej vôľa bola predmetné nehnuteľnosti darovať žalovanému, nie ich predať, nie je preukázaním skutočnej vôle oboch zmluvných strán predmetný byt žalovanému darovať. Žalovaný napriek tomu, že sám neprejavil iniciatívu kúpiť od žalobkyne byt, alebo, že sa nepodieľal na príprave zmluvy a podpísal to, čo mu dali žalobkyňa s jeho matkou podpísať, vedel, že žalobkyňa ako jeho babka sa rozhodla naň ako na najobľúbenejšieho vnuka prepísať predmetný byt a to za symbolickú kúpnu cenu 1 euro (ako náležitosť kúpnopredajnej zmluvy a nie súčasne darovacej zmluvy, ktorá je vždy bezodplatná, pozn. odvolacieho súdu) a zároveň, že žalobkyňa ostane v byte bývať a bude mať zriadené právo doživotného bývania v byte, akceptoval a stotožnil sa s takýmto rozhodnutím žalobkyne, čoho dôkazom bolo, že predmetnú zmluvu uzatvoril, preto ani na strane žalovaného nemožno mať pochybnosti o jeho slobodnej a vážnej vôli uzatvoriť so žalobkyňou predmetnú zmluvu ako kúpnopredajnú zmluvu. A napokon pokiaľ išlo o svedkyňu, matku žalovaného, z jej výpovede súd nemohol mať objektívne preukázané, aký bol úmysel zmluvných strán v súvislosti s prevodom predmetného bytu, pretože svedkyňa k otázke úmyslu a vôle zmluvných strán mohla vyjadriť nanajvyš svoj subjektívny názor. Svedkyňa vo výpovedi v podstate potvrdila, že aj keď žalobkyňa pôvodne zamýšľala o darovaní bytu, nakoniec sa rozhodla ho predať žalovanému za symbolickú cenu 1 euro, pretože im tak poradila známa. Uzavretá kúpna zmluva obsahuje podstatné náležitosti (dohoda o predmete kúpy a dohoda o kúpnej cene) a naopak, nemá náležitosti darovacej zmluvy, keďže v nej bola dohodnutá kúpna cena, (aj keď nízka), keď podstatnou náležitosťou darovacej zmluvy je, naopak, bezodplatnosť. Zistené okolnosti uskutočneného právneho úkonu (prevod bytu za odplatu) vylučujú

bezodplatnosť predmetného prevodu ako podstatnej náležitosti darovacej zmluvy. Súd nepovažoval za preukázané, že by pri uzatváraní kúpnej zmluvy išlo o simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie, pretože zistené okolnosti uskutočneného právneho úkonu (prevod bytu za odplatu) vylučujú bezodplatnosť. Na uvedenom nemení nič ani okolnosť, že strany sporu v zmluve dojednali kúpnu cenu 1 euro, pretože aj keď na prvý pohľad ide o symbolickú cenu, ktorá nezodpovedá hodnote predmetu kúpnopredajnej zmluvy, nemožno opomenúť súčasne tú okolnosť, že išlo o prevod bytu z babky na jej obľúbeného vnuka, kedy sa zmluvné strany dohodli tiež na zriadení vecného bremena spočívajúceho v doživotnom užívaní predmetu prevodu vlastníctva k bytu v prospech predávajúcej. Napokon nedôvodná je odvolacia námietka, ktorou odvolateľka mala za to, že zmluva je neplatná z dôvodu nízkej kúpnej ceny, ktorú okolnosť spojila so záverom právneho úkonu dojednaného v rozpore s dobrými mravmi. Odvolateľka týmto dôvodom neplatnosti zmluvy argumentovala už v konaní na súde prvej inštancie, pričom súd sa aj s týmto dôvodom neplatnosti zmluvy dostatočným a správnym spôsobom vysporiadal, keď dojednanú kúpnu cenu 1 euro nepovažoval za dôvod neplatnosti zmluvy a keď nevzhladol z tohto dôvodu ani rozpor predmetnej zmluvy s dobrými mravmi. Uvedené závery korešpondujú s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, príp. ústavného súdu. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je rozhodnutie súdu vrátane jeho výroku o trovách konania ako závislého výroku vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.2. Žalovaný bol v odvolacom konaní síce úspešný, z toho dôvodu by mu prináležala náhrada trov odvolacieho konania, avšak vzhľadom na jeho výslovný prejav (vo vyjadrení k odvolaniu), že náhradu trov odvolacieho konania nepožaduje, odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Dovolateľka uvádza, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, však uvedené zákonné predpoklady podľa názoru dovolateľky nespĺňajú, z predmetných rozhodnutí odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie v žiadnom prípade nevyplýva, ktoré skutočnosti, najmä vo vzťahu k otázke platnosti, resp. absolútnej neplatnosti Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017 vrátane jej Dodatku č. 1, mali sudy nepochybne za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzali a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadili a zároveň podľa jej názoru predmetné rozhodnutia súdov vychádzajú z nesprávnych skutkových zistení, ako aj nesprávneho právneho posúdenia. Súd prvej inštancie, ako aj následne na podklade podaného odvolania odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel ku nesprávnym skutkovým zisteniam, že Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017 nie je neplatným právnym úkonom. Nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, ako aj nesprávne právne posúdenie, spočívajú zároveň aj v tom pokiaľ tieto sudy považovali Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 11. 07. 2017 za platný právny úkon. V danom prípade v celom rozsahu poukazuje na dôvody absolútnej neplatnosti predmetného Dodatku č. 1 v zmysle § 40 OZ pre nedodržanie zákonom stanovenej formy v zmysle zák. č. 182/1993 Zb.. Ako súd prvej inštancie, tak aj následne odvolací súd mali prihliadať „ex offo“ na jeho neurčitosť a nezrozumiteľnosť, pretože z písomného vyhotovenia predmetného dodatku a jeho obsahu nie je zjavné a ani nevyplýva, aký je účel predmetného dodatku, a čo je predmetom tohto dodatku, a teda či sa predmetným Dodatkom č. 1 zo dňa 13. 09. 2017 a najmä jeho Článkom 2 označeným ako Predmet dodatku dopĺňa pôvodné znenie zmluvy, (ktorá ani nebola označená ako „Kúpna zmluva“, ale ako „Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam“) v časti zmluvy obsahujúcej vymedzenie prevádzanej nehnuteľnosti, alebo inej časti zmluvy, alebo sa pôvodné znenie zmluvy nahrádza novým znením - označením nehnuteľností, uvádzaným v predmetnom Dodatku č. 1 zo dňa 13. 09. 2017, a v akom rozsahu, pričom pre úplnosť uvádza, že v danom prípade ani číslovanie predmetného dodatku jeho článkov a odsekov nie je v súlade a nekorešponduje so Zmluvou o prevode nehnuteľnosti zo dňa 11. 07. 2017. Predmetný Dodatok č. 1 zo dňa 13. 09. 2017 ku Kúpnej zmluve zo dňa 11. 07. 2017 je z dôvodu jeho neurčitosti a nezrozumiteľnosti neplatným právnym úkonom. Dovolateľka poukázala na rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/205/2008, 4Cdo/240/2009, 5Cdo/208/2010, 4Cdo/119/2011. Pokiaľ žalovaný v rámci konania na súde prvej inštancie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Sžo/191/2010, tak v danom

případe dovolateľka uvádza, že aj predmetné rozhodnutie súdu vychádza z predpokladu, že v prípade absencie niektorej z náležitostí ustanovených v § 5 ods. 1 zák. č. 183/1992 Zb. v zmluve o prevode vlastníctva bytu, alebo nebytového priestoru je možné uzatvoriť dodatok k takejto zmluve, (a teda dodatočne konvalidovať vady takéhoto právneho úkonu) tak, že sa doplnia absentujúce náležitosti tejto zmluvy, avšak musí sa aj v prípade predmetného dodatku jednať o platný právny úkon, to znamená platný dodatok. Za situácie, že uzatvorený Dodatok č. 1 ku zmluve o prevode nehnuteľností je absolútne neplatným právnym úkonom, a teda nedošlo k platnému doplneniu absentujúcich zákonom stanovených náležitostí zmluvy, je absolútne neplatnou aj predmetná zmluva o prevode nehnuteľností, a na predmetnú absolútnu neplatnosť zmluvy o prevode nehnuteľností mal ako súd prvej inštancie, tak následne aj odvolací súd prihliadať z úradnej moci (ex offio), čo však súd prvej inštancie, a ani odvolací súd neurobil. V prípade predmetnej Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017 sa jedná o absolútne neplatný právny úkon, a to z dôvodu, že ide o simulovaný právny úkon, existenciu ktorej skutočnosti možno celkom nepochybne vyvodiť, ako zo samotného obsahu predmetnej zmluvy, a zároveň s poukazom na samotné okolnosti uzatvorenia predmetnej zmluvy, ktoré boli preukázané vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie, ako aj s poukazom na skutočnosť, že obsah predmetnej zmluvy, keďže nebol doplnený na základe platne uzatvoreného dodatku, nebol, a doposiaľ ani nie je v súlade so zákonom č. 182/1993 Z. z., a s poukazom na ustanovenie § 40 ods. 1 OZ je neplatný.

3.2. V ďalšom dovolateľka uvádza, že v roku 2017 v danom období bola po plúcnjej embólii a s viacerými vážnymi kardiologickými diagnózami. V uvedenom období bola odkázaná na pomoc aj v bežných denných činnostiach, pomoc jej poskytovala dcéra - matka žalovaného, aj so svojou sestrou. Za danej situácie chcela ešte za svojho života usporiadať svoj majetok. Pôvodne chcela predmetné nehnuteľnosti darovať svojej dcére - N. - matke žalovaného, avšak pre viaceré dlhy otca žalovaného boli na tom finančne zle, preto matka žalovaného predmetné nehnuteľnosti na seba prepísať nechcela. Po dohode sa bezodplatne previedli predmetné nehnuteľnosti na žalovaného, a to práve z dôvodu, aby neprišli pre dlhy otca žalovaného aj o ďalší majetok. Predmetné uvádzané skutočnosti v konaní potvrdila aj vypočutá svedkyňa N. U.. Napriek vyššie uvedenému predmetné aj výpoveďou svedka preukázané skutočnosti súd prvej inštancie bez ďalšieho a bližšieho odôvodnenia považoval za nepreukázané relevantné okolnosti uzatvorenia Zmluvy o prevode nehnuteľnosti zo dňa 11. 07. 2017. Na základe dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie nebola žiadnym z vykonaných dôkazov, predovšetkým výsluchom dovolateľky, ako aj výsluchom matky žalovaného, ale ani výsluchom žalovaného, preukázaná vôľa strán tohto sporu ako zmluvných strán uzatvoriť zmluvu o odplatnom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam- kúpnu zmluvu, ale práve naopak, bolo preukázané, že úmyslom sporových strán bolo bezodplatne previesť predmetné nehnuteľnosti na žalovaného, to znamená uzatvoriť darovaciu zmluvu, a nie kúpnu zmluvu. Dovolateľka poukazuje na rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/223/2016, 7Cdo/12/2012 a uvádza, že relevantné skutočnosti sú bez ďalšieho dôvodom absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy o prevode nehnuteľností, pretože predmetné písomné vyhotovenie Zmluvy o prevode nehnuteľností preukázateľne nezodpovedalo slobodnej a vážnej vôli zmluvných strán, keďže kupujúci predmetnú zmluvu pred jej podpisom nikdy nečítal a ani nevedel, či podpisuje darovaciu, alebo kúpnu zmluvu, a či má zaplatiť kúpnu cenu alebo nie a pokiaľ áno, tak v akej výške a akým spôsobom, a zároveň ani nemal v úmysle akúkoľvek kúpnu cenu hradiť, a ani ju doposiaľ neuhradil. Rovnako nebolo vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie preukázané, že jej žalovaný niekedy uhradil kúpnu cenu za prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, prípadne, že vôbec mal niekedy úmysel jej uhradiť akúkoľvek kúpnu cenu. Ide o simulovaný právny úkon, ktorý je z uvedeného dôvodu neplatný, nasvedčuje v konečnom dôsledku rovnako skutočnosť, že kúpna cena za prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na žalovaného bola stanovená symbolicky vo výške 1 euro.

3.3. Dovolateľka navrhuje, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a zaviazal žalovaného nahradiť jej trovy dovolacieho konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v jednote s rozhodnutím súdu prvej inštancie všetky vyššie uvedené požiadavky spĺňa, je z neho zrejmé, ktoré skutočnosti súdy považovali za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzali a akými úvahami sa pri

hodnotení dôkazov riadili. Súd prvej inštancie sa náležitosťami dodatku zaoberal, keďže žalobkyňa namietala nedostatok v označení predmetu prevodu, pretože za predmet prevodu bol označený aj spoluvlastnícky podiel na pozemkoch parc. CKN č. 3605/1 a parc. CKN č. 3605/2, na ktorých stojí bytový dom súp. č. XXXX, ktorých žalobkyňa nebola vlastníkom, preto ich prevádzať nemohla, absenciu úpravy práv k pozemku pod bytovým domom, ku ktorému je zriadené právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech vlastníkov bytov v bytovom dome, v chýbajúcom označení zmluvných strán vo vzťahu k vecnému bremenu. Všetky tieto náležitosti boli z pohľadu súdov vyriešené dodatkom. Súd sa teda podstatou veci riadne zaoberal. Tvrdenie žalobkyne o tom, že nie je zrejmé, čo dodatkom mienili, resp. aký bol jeho účel, vyznieva priam neveriteľne vo svetle reality, kedy celú zmluvu, dodatok a všetko s tým súvisiace pripravovala žalobkyňa s mamou žalovaného, za pomoci matkinej kamarátky. Účelom dodatku bolo odstrániť vady zmluvy vytknuté katastrom v jeho výzve. Z podpísanej zmluvy a dodatku bolo úplne zrejmé a jasné, určité a zrozumiteľné čo je predmetom prevodu, čo súd prvej inštancie aj správne vyhodnotil - a to byt a podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu. Nesprávne bol ako predmet prevodu uvedený spoluvlastnícky podiel na pozemku, keďže tento žalobkyňa nikdy nevladla, a teda ho ani nemohla previesť, čo sa následnými opravami skorigovalo. Tak sporná zmluva ako aj dodatok k nej boli určité a zrozumiteľné a bolo z nich zrejmé čo je predmetom prevodu. Všetci boli uzročení s tým, že sa prevádza babkin byt na U., že sa prevádza na žalovaného, že sa prevádza za symbolickú kúpnu cenu 1 euro, že sa babke zriaďuje v byte vecné bremeno doživotného užívania. Námitka neurčitosti Dodatku č. 1 je v merite veci celkom nedôvodná a je neakceptovateľná, aby mala viesť k prípadnému opätovnému rozhodovaniu vo veci. Babka s mamou rozhodli o forme zmluvy, túto ako aj dodatok pripravili a žalovaný ich podpísal s vedomým, že ide o kúpnopredajnú zmluvu za 1 euro so súčasným zriadením práva zodpovedajúceho vecnému bremenu doživotného užívania v prospech babky - žalobkyne. Na simuláciu právneho úkonu nebol nijaký relevantný dôvod. O tom, že byt prevedie na žalovaného, ako aj o forme predmetnej zmluvy rozhodla žalobkyňa, ktorá ako opakuje, slobodne zvolila formu kúpnopredajnej zmluvy za symbolickú sumu 1 euro spolu so zmluvou o zriadení vecného bremena doživotného užívania v jej prospech. Žalovaný jej vôľu rešpektoval a zmluvu tak, ako si želala žalobkyňa uzavrel. Pokiaľ ide o dôvod neplatnosti spornej zmluvy spočívajúci v chýbajúcich podstatných náležitostiach zmluvy, tento žalobkyňa vo svojej účastnickej výpovedi nespomenula ani raz. Žalovaný má za to, že dovolanie žalobkyne je potrebné ako nedôvodné zamietnuť a uplatňuje si náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolateľka vo svojom vyjadrení uviedla, že žalovaný svojím písomným vyjadrením žiadnym relevantným spôsobom nepochybnil dôvodnosť podaného dovolania, ako aj v ňom uvádzanú skutkovú a právnu argumentáciu.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobkyňa, ktorá sa sporný byt 1/ rozhodla previesť, 2/ previesť ho na žalovaného (najobľúbenejší vnuk), 3/ ktorá vysvetlila dôvody, ktoré ju k tomu viedli (upraviť svoje majetkové pomery), 4/ ktorá zvolila formu prevodu (kúpna zmluva) a výšku kúpnej ceny (1 euro), 5/ ktorá vysvetlila prečo zvolila danú formu prevodu (bolo jej to poradené z daňových dôvodov), 6/ ktorá zmluvu nechala vyhotoviť (kamarátkou mamy - dcéry žalobkyne), 7/ ktorá rozhodla o súčasnom zriadení vecného bremena doživotného užívania sporného bytu, a 8/ ktorá byt po celý čas nerušene a bezodplatne (bez hradenia nájmu) užíva, sa domáha určenia vlastníckeho práva k spornému bytu z dôvodu údajnej neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva k bytu. Uvedené je celkom absurdné a už zo svojej podstaty nárok uplatnený v konaní nemôže byť dôvodný.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. Dovolateľka namietala nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä poukazovala na to, že:

a/ odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel ku nesprávnym skutkovým zisteniam, že zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017 nie je neplatným právnym úkonom a nesprávne súdy považovali Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 11. 07. 2017 za platný právny úkon;

b/ súdy mali prihliadať „ex offio“ na jeho neurčitost' a nezrozumiteľnosť;

c/ odvolací súd považoval za nepreukázané relevantné okolnosti uzatvorenia zmluvy o prevode nehnuteľnosti;

d/ nebola žiadnym z vykonaných dôkazov preukázaná vôľa strán tohto sporu uzatvoriť zmluvu o odplatnom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam - kúpnu zmluvu;

e/ ide o simulovaný právny úkon (dané nasvedčuje aj skutočnosť, že kúpna cena bola stanovená symbolicky vo výške 1 euro).

12. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

13. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne)

nevykonali všetky navrhované dôkazy alebo vykonali iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

14. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľka naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

15. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 2Cdo/344/2021). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a III. ÚS 504/2024, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

16. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Prvoinštancné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

17. Súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí v bodoch 55. až 57. rozsiahlo vysporiadal s námietkami a/ a e/, kde okrem iného uviedol, že „V rámci dokazovania v tomto spore sa nepreukázalo tvrdenie žalobkyne, že v Zmluve o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1, išlo len o simulovaný právny úkon, ktorý by nezodpovedal skutočnej vôli zmluvných strán uzavrieť túto, ale inú zmluvu. Zo žiadneho listinného, ale ani z iného dôkazu nevyplývalo, že by žalovaný mal alebo mohol vedieť o tom, že skutočná vôľa žalobkyne ako predávajúcej, a jeho, ako kupujúceho, mala byť uzavrieť darovaciu, príp. zaopatrovaciu zmluvu. Nepreukázalo sa, že by vôľa žalobkyne a žalovaného v čase uzatvárania Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1, len simulovaná (predstieraná), žiaden dôkaz nepreukázal, že žalobkyňa oznámila žalovanému, že by mali uzavrieť túto zmluvu len „naoko“. Nepreukázal sa žiaden vedomý rozpor medzi skutočnou vôľou zmluvných strán v čase uzatvárania zmluvy s ich písomným prejavom v podobe Zmluvy. Nepreukázalo sa, aby Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1 trpela vadami vôle zo strany žalobkyne a žalovaného, pretože ich vôľa bola vyjadrená slobodne a vážne. Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1 netrpí ani vadami prejavu vôle zmluvných strán, pretože prejav vôle žalobkyne a žalovaného v Zmluve, je urobený určite a zrozumiteľne. Toto stanovisko súd vyvodil z listinných dôkazov - Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1, ako aj z ďalších dôkazov (svedecké a účastnícke výpovede).“

17.1. Podobne aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí (bod 40.) dospel k záveru, že „Uzavretá kúpna zmluva obsahuje podstatné náležitosti (dohoda o predmete kúpy a dohoda o kúpnej cene) a naopak, nemá náležitosti darovacej zmluvy, keďže v nej bola dohodnutá kúpna cena, (aj keď nízka), keď podstatnou náležitosťou darovacej zmluvy je, naopak, bezodplatnosť. Zistené okolnosti uskutočneného právneho

úkonu (prevod bytu za odplatu) vylučujú bezodplatnosť predmetného prevodu ako podstatnej náležitosti darovacej zmluvy. Súd nepovažoval za preukázané, že by pri uzatváraní kúpnej zmluvy išlo o simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie, pretože zistené okolnosti uskutočneného právneho úkonu (prevod bytu za odplatu) vylučujú bezodplatnosť. Na uvedenom nemení nič ani okolnosť, že strany sporu v zmluve dojednali kúpnu cenu 1 euro, pretože aj keď na prvý pohľad ide o symbolickú cenu, ktorá nezodpovedá hodnote predmetu kúpno predajnej zmluvy, nemožno opomenúť súčasne tú okolnosť, že išlo o prevod bytu z babky na jej obľúbeného vnuka, kedy sa zmluvné strany dohodli tiež na zriadení vecného bremena spočívajúceho v doživotnom užívaní predmetu prevodu vlastníctva k bytu v prospech predávajúcej. Aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 412/2016 vyplýva, že: Krajský súd konal v medziach svojej právomoci a postupoval správne, keď kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod nehnuteľnosti z rodičov účastníkov konania na žalovanú, len vzhľadom na nízku dojednanú kúpnu cenu 1 Sk nepovažoval za simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie. Vôľa účastníkov právneho úkonu uzavrieť darovaciu zmluvu totiž nebola v konaní preukázaná. Uzavretá kúpna zmluva obsahuje podstatné náležitosti (dohoda o predmete kúpy a dohoda o kúpnej cene) a naopak, nemá náležitosti zmluvy darovacej, keďže v nej bola dohodnutá kúpna cena (aj keď nízka), keď podstatnou náležitosťou darovacej zmluvy je, naopak, bezodplatnosť.“

18. Súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal aj námietkou b/, keď v bodoch 57. a 64. vyhodnotil, že „Nepreukázal sa žiaden vedomý rozpor medzi skutočnou vôľou zmluvných strán v čase uzatvárania zmluvy s ich písomným prejavom v podobe Zmluvy. Nepreukázalo sa, aby Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1 trpela vadami vôle zo strany žalobkyne a žalovaného, pretože ich vôľa bola vyjadrená slobodne a vážne. Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1 netrpí ani vadami prejavu vôle zmluvných strán, pretože prejav vôle žalobkyne a žalovaného v Zmluve, je urobený určite a zrozumiteľne... Zo žiadneho z tvrdení svedkyne N. U. nie je preukázané, že by bol žalovaný určite a zrozumiteľne či už zo strany žalobkyne, alebo zo strany svedkyne oboznámený o tom, že podpisom kúpnej zmluvy uzatvára darovaciu zmluvu. Svedkyňa tvrdila, že žalovanému so žalobkyňou vysvetlili právny úkon - kúpnu zmluvu, ako darovanie, ale za 1 euro, toto tvrdenie však v dôsledku absencie iného podporného dôkazu, zostalo nepreukázané. Z výpovede svedkyne naopak vyplýva, že žalovaného žalobkyňa pred podpisom zmluvy oboznámila s tým, že byt mu bude patriť, a následne sa so svojimi súrodencami vyrovná.“ S uvedeným odôvodnením sa stotožnil aj odvolací súd.

19. Čo sa týka námietky c/, aj sa danou sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí (bod 31.) relevantným spôsobom zaoberal, pričom vyhodnotil, že „... Odvolateľka predmetnú námietku uplatnila zavádzajúcim spôsobom, pretože z bodov 58. a nadväzujúceho bodu 59. jednoznačne vyplýva, že súd sa zaoberal tvrdením žalobkyne o tom, že keď v roku 2015 mala veľmi rozsiahlu pľúcnu embóliu, tak sa rozhodla vysporiadať svoj majetok; staršej dcére darovala peniaze a sporný byt chcela prenechať druhej dcére (matke žalovaného), ktorá však v tom čase bola v osobnom bankrote, preto sa žalobkyňa rozhodla byt prepísať na žalovaného. Z tohto tvrdenia súd tiež vychádzal (nepovažoval ho za nepreukázané), pričom išlo o relevantné okolnosti, ktoré predchádzali uzatvoreniu zmluvy, pretože týmito okolnosťami žalobkyňa preukazovala, že mala v úmysle previesť predmetný byt na svoju dcéru, avšak z tam uvedených dôvodov tak neurobila a preto sa rozhodla byt prepísať na žalovaného. Tieto okolnosti ale boli bez výpovednej hodnoty z hľadiska posúdenia, či vo vzťahu k žalovanému namiesto kúpnej zmluvy malo ísť o darovaciu zmluvu, preto súd učinil správny záver o tom, že zo žiadneho z týchto tvrdení žalobkyne nevyplýva záver, že by v čase pred podpisom kúpnej zmluvy, alebo pri podpise zmluvy informovala žalovaného, ako nadobúdateľa o tom, že v skutočnosti by nemalo ísť o kúpnu, ale o darovaciu zmluvu.“

20. Aj s námietkou d/ sa sudy riadne vysporiadali, keď súd prvej inštancie v bodoch 69. až 71. dôvodil, že „V zmysle citovaných zákonných ustanovení, ak by nedostatok vážnosti vôle mal spôsobiť neplatnosť posudzovaného právneho úkonu, muselo by byť jednoznačne preukázané, že žalovanému bolo v čase podpisu Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, vrátane Dodatku č. 1 vzhľadom na všetky okolnosti známe, že uzavretím tejto zmluvy nejde o prejav vážnej vôle, a teda,

že žalobkyňa v skutočnosti nechcela uzavrieť kúpnu, ale darovaciu zmluvu. A táto skutočnosť sa v spore nepreukázala. Preto ak žalobkyňa Zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, vrátane Dodatku č. 1 od počiatku nechcela urobiť vážne (v zmysle vážne prejavenej vôle § 37 OZ) ako kúpnu zmluvu, ale ako darovaciu zmluvu, pričom však túto podstatnú okolnosť pred podpisom Zmluvy neoznámila žalovanému, ktorý v dôsledku toho nemohol predpokladať nedostatok vážnosti právneho úkonu, tak je tento právny úkon vo vzťahu k nemu platný a dôkazné bremeno, pokiaľ ide o nevážnosť vôle aj na strane žalovaného, zaťažovalo žalobkyňu. V danom prípade žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno na skutočnosť, že obe zmluvné strany, tak žalobkyňa, ako aj žalovaný, mali v deň odpisu Zmluvy zrejmú vedomosť o tom, k čomu „skutočne“ by podľa tvrdenia žalobkyne, mali smerovať ich prejavy vôle na Zmluve, a tiež, z akého dôvodu tieto zmluvné prejavy robia. Preto súd dospel k záveru, že tvrdenie žalobkyne, že Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, vrátane Dodatku č. 1 je simulovaným právnym úkonom, je nepreukázané, na základe čoho, je žaloba z tohto dôvodu nedôvodná.“

20.1. S danou námietkou sa dostatočne vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj odvolací súd (bod 39.), keď okrem iného uviedol, že „Odvolateľke sa nepodarilo spochybníť vôľu zmluvných strán uzatvoriť kúpnopredajnú zmluvu, pretože akýkoľvek bol pôvodný zámer žalobkyne v súvislosti s dispozíciou svojho majetku, v konečnom dôsledku žalobkyňa pristúpila k prevodu bytu na svojho vnuka - žalovaného uzatvorením kúpnopredajnej zmluvy, pretože ak aj pôvodne uvažovala o darovaní bytu, pôvodne dokonca matke žalovaného, neskôr zmenila tento zámer a rozhodla sa previesť byt na svojho najobľúbenejšieho vnuka a na radu známej tak neučinila darovaním, ale predajom, lebo to malo byť výhodnejšie. Výsledkom bolo uzatvorenie kúpnopredajnej zmluvy, na základe ktorej sa žalovaný stal ešte v roku 2017 vlastníkom predmetného bytu. Žalobkyňa až v roku 2021 podaním predmetnej žaloby začala spochybňovať z rôznych dôvodov neplatnosť zmluvy a jej dodatku a začala o. i. tvrdiť, že skutočnou vôľou zmluvných strán bolo darovanie bytu, pričom dôvod, prečo k uvedenému pristúpila, je zrejmý zo samotného odvolania, v ktorom uviedla, že žalovaný ju už tretí rok ignoruje, nestará sa o ňu, neposkytuje jej nevyhnutnú pomoc, preto chce zrušiť predmetný právny úkon darovania a domáha sa určenia vlastníckeho práva k bytu... Žalovaný napriek tomu, že sám neprejavil iniciatívu kúpiť od žalobkyne byt, alebo, že sa nepodieľal na príprave zmluvy a podpísal to, čo mu dali žalobkyňa s jeho matkou podpísať, vedel, že žalobkyňa ako jeho babka sa rozhodla naň ako na najobľúbenejšieho vnuka prepísať predmetný byt a to za symbolickú kúpnu cenu 1 euro (ako náležitosť kúpnopredajnej zmluvy a nie súčasne darovacej zmluvy, ktorá je vždy bezodplatná, pozn. odvolacieho súdu) a zároveň, že žalobkyňa ostane v byte bývať a bude mať zriadené právo doživotného bývania v byte, akceptoval a stotožnil sa s takýmto rozhodnutím žalobkyne, čoho dôkazom bolo, že predmetnú zmluvu uzatvoril, preto ani na strane žalovaného nemožno mať pochybnosti o jeho slobodnej a vážnej vôli uzatvoriť so žalobkyňou predmetnú zmluvu ako kúpnopredajnú zmluvu...“

21. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľkou tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v posudzovanom spore nezistil v postupe súdu nižšej inštancie pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, predstavujúce porušenie práva žalobkyne na spravodlivé súdne konanie.

22. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúca z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha:

C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov však nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je pritom iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany sporu.

23. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

24. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

25. Dovolací súd sa ďalej zaoberal s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

26. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

26.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27. V zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

28. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (k tomu pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017; podobne tiež napr. 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017).

28.1. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) odvolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (R 83/2018). Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

28.2. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je tiež ustálený názor, v zmysle ktorého sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

29. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, čo sa považuje za ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu. Do tohto pojmu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

30. Zhrnúť vyššie uvedené, z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá „odklon“ od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ vždy musí ísť o otázku právnú, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné (k tomu pozri R 1/2018).

31. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že najvyšší súd môže pri posúdení prípustnosti dovolania zohľadňovať aj tie svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (k tomu pozri I. ÚS 51/2020).

32. Podľa dovolateľky súdy mali prihliadať „ex offo“ na neurčitost' a nezrozumiteľnosť písomného vyhotovenia predmetného dodatku, pričom poukázala na rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/205/2008, 4Cdo/240/2009, 5Cdo/208/2010, 4Cdo/119/2011, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť (ďalej ako „otázka 1/“).

32.1. Podľa dovolateľky predmetné písomné vyhotovenie zmluvy o prevode nehnuteľností preukázateľne nezodpovedalo slobodnej a vážnej vôli zmluvných strán, pričom poukázala na rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/223/2016, 7Cdo/12/2012, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť (ďalej ako „otázka 2/“).

33. K otázke 1/ dovolací súd poukazuje na to, že v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/205/2008, ktoré uvádza dovolateľka, sa konštatuje, že „Povinnosťou súdu vo všeobecnosti je z úradnej povinnosti (ex offo), bez ohľadu na tvrdenia účastníkov konania, skúmať splnenie zákonných ustanovení ich prejavu vôle obsiahnutej v prípadnej spornej zmluve a obsah právneho úkonu interpretovať v zmysle § 35 Občianskeho zákonníka.“

33.1. Ďalej dovolateľka poukazuje na názor uvedený v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/240/2009 „Absolútne neplatným právnym úkonom je aj neurčitý právny úkon. Pri takomto právnom úkone nemožno zistiť, čo je jeho predmetom“.

33.2. Čo sa týka rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/208/2010, v danom je uvedené „V konaní o určení neplatnosti zmluvy súd preskúmava zmluvu zo všetkých hľadísk, na ktoré Občiansky zákonník viaže všeobecnú platnosť právnych úkonov (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Absolútna neplatnosť

právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený, táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Pri posudzovaní dôvodov neplatnosti zmluvy je potrebné rozlišovať medzi dôvodmi neplatnosti, ktoré musia byť účastníkom tvrdené (napr. nedostatok slobody, vážnosti, rozpor s dobrými mravmi, prípadne omyl) a ostatnými, ku ktorým súd prihliada z úradnej povinnosti (nedostatok formy, neurčitost', nespôsobilosť subjektu zmluvu uzavrieť, rozpor so zákonom a pod.).“

33.3. Z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/119/2011 vyplýva: „pre posúdenie určítosti zmluvy o prevode nehnuteľností - pozemkov je významný len prejav vôle vyjadrený v písomnej forme. Ak je preto písomná zmluva o prevode týchto nehnuteľností objektívne neurčitá (pozemky neboli označené parcelným číslom, obcou a katastrálnym územím, v ktorom ležia) je podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná, hoci jej účastníkom bolo zrejmé, ktoré nehnuteľnosti sú predmetom prevodu; v takýchto prípadoch totiž prevahuje verejný (všeobecný) záujem na určítosti vlastníckych práv nad individuálnym záujmom účastníkov zmluvy.“

34. Z uvedených názorov najvyššieho súdu sa ale v otázke 1/ odvolací súd, resp. súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodklonil, nakoľko súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd v predmetnom konaní posudzovali v rámci vykonaného dokazovania, či ide o absolútne neplatný právny úkon, resp. riadne skúmali prejav vôle zmluvných strán v rámci písomného vyhotovenia predmetného dodatku. Súd prvej inštancie dospel v súlade s vyššie uvedenou judikatúrou k záveru, že „Nepreukázal sa žiaden vedomý rozpor medzi skutočnou vôľou zmluvných strán v čase uzatvárania zmluvy s ich písomným prejavom v podobe Zmluvy. Nepreukázalo sa, aby Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1 trpela vadami vôle zo strany žalobkyne a žalovaného, pretože ich vôľa bola vyjadrená slobodne a vážne. Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1 netrpí ani vadami prejavu vôle zmluvných strán, pretože prejav vôle žalobkyne a žalovaného v Zmluve, je urobený určíte a zrozumiteľne.“ Podobne aj odvolací súd v predmetnom konaní vyhodnotil, že „Odvolateľke sa nepodarilo spochybníť vôľu zmluvných strán uzatvoriť kúpnopredajnú zmluvu, pretože akýkoľvek bol pôvodný zámer žalobkyne v súvislosti s dispozíciou svojho majetku, v konečnom dôsledku žalobkyňa pristúpila k prevodu bytu na svojho vnuka - žalovaného uzatvorením kúpnopredajnej zmluvy, pretože ak aj pôvodne uvažovala o darovaní bytu, pôvodne dokonca matke žalovaného, neskôr zmenila tento zámer a rozhodla sa previesť byt na svojho najobľúbenejšieho vnuka a na radu známej tak neučinila darovaním, ale predajom, lebo to malo byť výhodnejšie... Vôľa účastníkov právneho úkonu uzavrieť darovaciu zmluvu totiž nebola v konaní preukázaná. Uzavretá kúpná zmluva obsahuje podstatné náležitosti (dohoda o predmete kúpy a dohoda o kúpnej cene) a naopak, nemá náležitosti zmluvy darovacej, keďže v nej bola dohodnutá kúpná cena (aj keď nízka), keď podstatnou náležitosťou darovacej zmluvy je, naopak, bezodplatnosť.“

35. K otázke 2/ dovolateľka uviedla rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/223/2016, od ktorého sa mal odkloniť odvolací súd, kde sa konštatuje: „Ak sa pri právnom úkone zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje, resp. síce existuje, avšak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav, ide o nedostatok vážnosti vôle. Nedostatok vážnosti vôle je okolnosť zakladajúca neplatnosť zmluvy v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určíte a zrozumiteľne; inak je neplatný.“

35.1. V zmysle rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo 12/2012: „Simulácia (predstieranie) pri právnom úkone predstavuje rozpor (nehodu) medzi vôľou a jej prejavom. Simulovaný právny úkon môže trpieť vadami vôle (nebol urobený slobodne a vážne), alebo tiež vadami prejavu vôle (nebol urobený určíte a zrozumiteľne). U simulovaného konania v ktorom absentuje vážnosť vôle simulovaný právny úkon sa považuje podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný. V takom prípade simulovaný právny úkon nemá za následok vznik, zmenu ani zánik práv alebo povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona (ex lege), a pôsobí od začiatku (ex tunc) voči každému. Toto právo sa nepremlčuje ani nezaniká, pretože z takéhoto úkonu právne následky nenastanú, a to ani dodatočným schválením (ratihabíciou), ani odpadnutím vady prejavu vôle (konvalidáciou). Súd musí na túto absolútnu neplatnosť prihliadať, resp. musí z nej vyvodzovať

dôsledky aj bez návrhu z úradnej povinnosti.“

36. Súd prvej inštancie v danom konaní v zmysle vyššie uvedenej judikatúry okrem iného riadne skúmal nedostatok vážnosti vôle v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom dospel k záveru, že v rámci dokazovania v tomto spore sa nepreukázalo tvrdenie žalobkyne, že v Zmluve o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1, išlo len o simulovaný právny úkon, ktorý by nezodpovedal skutočnej vôli zmluvných strán uzavrieť túto, ale inú zmluvu. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že zo žiadneho listinného, ale ani z iného dôkazu nevyplývalo, že by žalovaný mal alebo mohol vedieť o tom, že skutočná vôľa žalobkyne ako predávajúcej a jeho ako kupujúceho, mala byť uzavrieť darovaciu, prípadne zaopatrovaciu zmluvu, ako ani sa nepreukázalo, že by bola vôľa žalobkyne a žalovaného v čase uzatvárania Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11. 07. 2017, v znení Dodatku č. 1, len simulovaná (predstieraná), žiaden dôkaz nepreukázal, že žalobkyňa oznámila žalovanému, že by mali uzavrieť túto zmluvu len „naoko“. S týmto názorom sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý taktiež dospel k záveru, že vôľa účastníkov právneho úkonu uzavrieť darovaciu zmluvu nebola v konaní preukázaná. Odvolací súd nepovažoval za preukázané, že by pri uzatváraní kúpnej zmluvy išlo o simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie, pretože zistené okolnosti uskutočneného právneho úkonu (prevod bytu za odplatu) vylučujú bezodplatnosť. Je teda zrejmé, že ani v tomto prípade námietka dovolateľky, že pri otázke 2/ došlo k odklonu od vyššie uvedenej judikatúry, nie je dôvodná.

37. V zmysle vyššie uvedeného pri otázkach 1/ a 2/ je zrejmé, že žalobkyňa sa nestotožnila so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. Taktiež je zrejmé, že dovolateľka v dovolaní nepoukázala na žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu, od ktorého by sa súdy nižších inštancií odklonili. Žalobkyňa tak nedôvodne namieta odklon od judikatúry najvyššieho súdu. Sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu vecí významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP (porovnaj aj rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/6/2017).

38. Z uvedených dôvodov preto dovolateľkou žiadna vymedzená otázka nespĺňa kritériá vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovení § 432 až § 435 CSP. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť ani spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza.

39. Dovolací súd preto konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľkou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je daná. Preto dovolací súd dovolanie žalobkyne v danej časti odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

40. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľkou formulované otázky nepredstavujú vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Rovnako dovolateľka neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

41. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

42. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.